

ZAKON

O JEDINSTVENOM BIRAČKOM SPISKU

("Sl. glasnik RS", br. 104/2009, 99/2011, 44/2024 i 96/2025)

I OSNOVNE ODREDBE

Jedinstveni birački spisak

Član 1

Jedinstveni birački spisak (u daljem tekstu: birački spisak) jeste javna isprava u kojoj se vodi jedinstvena evidencija državljana Republike Srbije koji imaju biračko pravo.

Birački spisak je stalan i redovno se ažurira.

Upis u birački spisak je uslov za ostvarivanje biračkog prava.

Birač može biti samo jednom upisan u birački spisak.

Birački spisak vodi se po službenoj dužnosti.

Organi nadležni za vođenje i ažuriranje biračkog spiska

Član 2

Birački spisak vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Vođenje biračkog spiska od strane ministarstva nadležnog za poslove uprave obuhvata: analiziranje podataka iz biračkog spiska i preduzimanje mera radi obezbeđenja njihove međusobne usklađenosti i tačnosti, vršenje promena u biračkom spisku (upis, brisanje, izmena, dopuna ili ispravka) nakon zaključenja biračkog spiska i obavljanje drugih poslova, u skladu sa ovim zakonom.

Deo biračkog spiska za područje jedinice lokalne samouprave ažurira opštinska, odnosno gradska uprava, kao poveren posao.

Ažuriranje dela biračkog spiska za područje jedinice lokalne samouprave od strane opštinske, odnosno gradske uprave obuhvata vršenje promena u biračkom spisku (upis, brisanje, izmena, dopuna ili ispravka) po službenoj dužnosti ili na zahtev građana do zaključenja biračkog spiska i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom.

Način vođenja i ažuriranja biračkog spiska

Član 3

Birački spisak vodi se kao elektronska baza podataka i ažurira se po jedinstvenoj metodologiji ministarstva nadležnog za poslove uprave.

Sadržaj i način korišćenja, vođenja, ispravljanja i zaključivanja biračkog spiska i izlaganja delova biračkog spiska za područje jedinice lokalne samouprave, kao i druga pitanja od značaja za potpuno i tačno vođenje biračkog spiska propisuje ministar nadležan za poslove uprave.

II POSTUPAK VOĐENJA BIRAČKOG SPISKA

1. Upis u birački spisak

Lica koja se upisuju u birački spisak

Član 4

U birački spisak upisuju se lica koja imaju biračko pravo, a nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora i maloletna lica koja biračko pravo stiču najkasnije na dan izbora.

Nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora, birača koji je već upisan u birački spisak, a koji prijavi prebivalište u drugoj jedinici lokalne samouprave, odnosno u drugoj gradskoj opštini, opštinska, odnosno gradska uprava nadležna prema mestu novog prebivališta upisuje u deo biračkog spiska prema mestu novog prebivališta ako će najkasnije na dan izbora isteći šest meseci od dana prijave prebivališta u toj jedinici lokalne samouprave, odnosno gradskoj opštini.

Nadležnost za upis birača u birački spisak

Član 5

Birača koji nije upisan u birački spisak upisuje u birački spisak do njegovog zaključenja opštinska, odnosno gradska uprava, a od njegovog zaključenja pa sve do 72 časa pre dana izbora ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Birača koji ima boravište u inostranstvu i koji podnese zahtev za upis u birački spisak neposredno opštinskoj, odnosno gradskoj upravi ili preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Srbije u inostranstvu, u birački spisak upisuje opštinska, odnosno gradska uprava po mestu njegovog prebivališta u zemlji.

Mesna nadležnost za upis birača u birački spisak

Član 6

Birač se upisuje u birački spisak prema mestu prebivališta, s tim što se na zahtev birača, u birački spisak može upisati i njegovo boravište u zemlji, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, birač koji je upisan u birački spisak i koji prijavi prebivalište u drugoj jedinici lokalne samouprave, odnosno u drugoj gradskoj opštini, upisuje se u deo biračkog spiska prema mestu tog prebivališta nakon šest meseci od dana prijave prebivališta.

Birač koji ima boravište u inostranstvu upisuje se u birački spisak prema poslednjem prebivalištu pre odlaska u inostranstvo, odnosno poslednjem prebivalištu jednog od njegovih roditelja, s tim što se u birački spisak upisuju i podaci o njegovom boravištu u inostranstvu.

Interno raseljeno lice upisuje se u birački spisak prema mestu u kome je prijavljeno kao interno raseljeno lice.

Činjenice o biraču koje se upisuju u birački spisak

Član 7

U birački spisak upisuje se: ime i prezime birača, ime jednog od roditelja birača, biračev jedinstveni matični broj građana, datum i mesto rođenja birača, pol birača, mesto prebivališta i adresa birača, jedinica lokalne samouprave u kojoj birač ima mesto prebivališta, strana država u kojoj birač ima boravište, mesto boravišta i adresa birača u inostranstvu i mesto boravišta za interno raseljena lica.

Ime i prezime birača koji je pripadnik nacionalne manjine dvojako se upisuje: prvo ćiriličkim pismom prema pravopisu srpskog jezika, a potom pismom i prema pravopisu pripadnika nacionalne manjine.

U birački spisak se upisuje i podatak da će birač na predstojećim izborima glasati prema mestu boravišta u zemlji, odnosno prema mestu boravišta u inostranstvu. Pored podatka da će birač na predstojećim izborima glasati prema mestu boravišta u zemlji, u birački spisak se upisuje i mesto i adresa njegovog boravišta u zemlji, kao i jedinica lokalne samouprave u kojoj je mesto njegovog boravišta.

Upis podataka iz stava 3. ovog člana vrši se počev od dana posle raspisivanja izbora, a najkasnije pet dana pre dana zaključenja biračkog spiska.

Nakon održanih izbora podaci iz stava 3. ovog člana brišu se po službenoj dužnosti iz biračkog spiska u roku od 30 dana od održanih izbora.

Ako najkasnije pet dana pre dana zaključenja biračkog spiska u birački spisak nije upisan podatak da će birač glasati na predstojećim izborima prema mestu boravišta u zemlji, odnosno inostranstvu, birač može glasati samo prema mestu prebivališta.

Posebna evidencija biračkih mesta

Član 8

Uz birački spisak vodi se posebna evidencija biračkih mesta koja sadrži broj, adresu, opis i sedište biračkog mesta.

Bliža pravila o načinu vođenja posebne evidencije iz stava 1. ovog člana i sadržini te evidencije propisuje ministar nadležan za poslove uprave.

2. Promene u biračkom spisku

Rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku

Član 9

Svaka promena u biračkom spisku mora da se zasniva na odgovarajućem rešenju: rešenju o upisu birača u birački spisak, rešenju o brisanju birača iz biračkog spiska ili na rešenju o izmeni, dopuni ili ispravci neke činjenice o biraču.

Rešenje na kome se zasniva promena u biračkom spisku donosi se po službenoj dužnosti ili na zahtev građana, a na osnovu podataka u matičnim knjigama, drugim službenim evidencijama i javnim ispravama. O tim rešenjima se vodi evidencija prema propisima o kancelarijskom poslovanju.

Nadležnost za donošenje rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku. Unošenje promena

Član 10

Rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku donosi do zaključenja biračkog spiska opštinska, odnosno gradska uprava, a od zaključenja biračkog spiska pa sve do 72 časa pre dana izbora ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Rešenje na kome se zasnivaju promene u biračkom spisku koje se odnose na birača koji ima boravište u inostranstvu i koji podnese zahtev za promenu u biračkom spisku neposredno opštinskoj, odnosno gradskoj upravi ili preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Srbije u inostranstvu, donosi opštinska, odnosno gradska uprava po mestu njegovog prebivališta u zemlji.

Rešenja iz stava 1. ovog člana, kao i rešenja iz stava 2. ovog člana za interno raseljena lica do zaključenja biračkog spiska donosi opštinska, odnosno gradska uprava prema mestu u kome je prijavljeno kao interno raseljeno lice.

Rešenje na kome se zasniva izmena u biračkom spisku sprovodi po službenoj dužnosti organ koji je rešenje doneo.

Promene u biračkom spisku po službenoj dužnosti

Član 11

Organ koji vodi službenu evidenciju o građanima dužan je da svaki podatak koji utiče na potpunost, tačnost i blagovremenost vođenja biračkog spiska dostavi u roku od tri dana od dana nastale promene organu koji je nadležan za donošenje rešenja na kome se zasnivaju promene u biračkom spisku.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove podatke iz službenih evidencija o prebivalištu i boravištu građana na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku dostavlja elektronskim putem neposredno ministarstvu nadležnom za poslove uprave u roku iz stava 1. ovog člana.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave podatke iz stava 2. ovog člana prosleđuje nadležnoj opštinskoj, odnosno gradskoj upravi odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana njihovog prijema.

Od dana kada se raspišu izbori pa do 72 časa pre dana izbora, organi iz st. 1. i 2. ovog člana sve podatke iz st. 1. i 2. ovog člana dostavljaju odmah, a najkasnije narednog dana od dana kada su promene nastale.

Bliži način razmene podataka iz st. 1. do 4. ovog člana propisuje uputstvom ministar nadležan za poslove uprave.

Promene u biračkom spisku na zahtev građana

Član 12

Svaki građanin može opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, ili ministarstvu nadležnom za poslove uprave kad je ono nadležno za vršenje promena u biračkom spisku, podneti zahtev za promenu u biračkom spisku ako on ili drugi građanin nije upisan u birački spisak ili je upisan, a nema biračko pravo ili nema biračko pravo na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je upisan u birački spisak ili ako neki od podataka iz biračkog spiska nije pravilno upisan.

Nadležni organ o zahtevu za promenu u biračkom spisku odlučuje u roku od 24 časa od prijema zahteva.

3. Pravo na žalbu i pravo na tužbu

Član 13

Podnosilac zahteva može na rešenje opštinske, odnosno gradske uprave podneti žalbu ministarstvu nadležnom za poslove uprave u roku od 24 časa od dana kada je rešenje primio.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave u roku od 48 časova donosi rešenje na žalbu iz stava 1. ovog člana.

Protiv rešenja koje je ministarstvo nadležno za poslove uprave donelo u prvom stepenu kad je nadležno za izmene u biračkom spisku ili koje je donelo po žalbi, može se podneti tužba Upravnom sudu u roku od 24 časa od dana kada je rešenje primljeno.

Upravni sud po tužbi odlučuje u roku od 48 časova.

Odluka Upravnog suda je pravnosnažna i izvršna i protiv nje nije dopušteno podnošenje zahteva za vanredno preispitivanje sudske odluke niti za ponavljanje postupka.

4. Izlaganje biračkog spiska na uvid građanima

Član 14

Ministarstvo nadležno za poslove uprave u cilju izlaganja biračkog spiska na uvid građanima, na svojoj veb-prezentaciji omogućava uvid u podatke o biračima (ime, ime jednog od roditelja i prezime) razvrstanim po biračkim mestima za područje jedinice lokalne samouprave.

Osim podataka iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove uprave na svojoj veb-prezentaciji omogućava uvid i u podatke o broju birača po domaćinstvu, odnosno adresi i broju stana.

Nakon zaključenja biračkog spiska, ministarstvo nadležno za poslove uprave, osim podataka iz stava 1. ovog člana, na svojoj veb-prezentaciji objavljuje i podatak da li će birač na predstojećim izborima glasati prema mestu prebivališta ili prema mestu boravišta u zemlji, odnosno prema mestu boravišta u inostranstvu.

Pristup podacima iz st. 1-3. ovog člana omogućava se prethodnim unošenjem podataka o jedinstvenom matičnom broju građana i registarskom broju lične karte lica koje pristupa podacima na veb-prezentaciji ministarstva nadležnog za poslove uprave.

Dan posle raspisivanja izbora, opštinska, odnosno gradska uprava koja ažurira birački spisak za područje jedinice lokalne samouprave izlaže deo biračkog spiska za područje jedinice lokalne samouprave na uvid građanima i to oglašava preko sredstava javnog informisanja i, po potrebi, na drugi način i obaveštava građane da od opštinske, odnosno gradske uprave mogu do zaključenja biračkog spiska zahtevati donošenje rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave, do zaključenja biračkog spiska, na svakih sedam dana objavljuje na svojoj veb-prezentaciji broj birača razvrstanih po jedinicama lokalne samouprave kao i podatke o broju promena u delu biračkog spiska pojedinačno za svaku jedinicu lokalne samouprave, kao i pravni osnov tih promena za prethodnih sedam dana.

Način izlaganja dela biračkog spiska koji se vodi za područje jedinice lokalne samouprave bliže uređuje ministar nadležan za poslove uprave.

Zahtev za upis u birački spisak podatka o tome da će birač glasati u zemlji prema mestu boravišta

Član 15

Dan posle raspisivanja izbora, opštinska, odnosno gradska uprava koja ažurira birački spisak za područje jedinice lokalne samouprave obaveštava građane da nadležnoj opštinskoj, odnosno gradskoj upravi mogu, najkasnije pet dana pre dana zaključenja biračkog spiska, podneti zahtev da se u birački spisak upiše podatak da će birač na predstojećim izborima glasati prema mestu boravišta u zemlji.

Zahtev za upis u birački spisak podatka o tome da će birač glasati u inostranstvu i zahtev za obaveštenje o podacima koji su o njemu upisani u birački spisak

Član 16

Dan posle raspisivanja izbora, diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Srbije obaveštavaju birače koji imaju boravište u inostranstvu da preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Srbije mogu, najkasnije pet dana pre dana zaključenja biračkog spiska, podneti zahtev da se u birački spisak upiše podatak da će na predstojećim izborima glasati u inostranstvu.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave u obavezi je da odmah po raspisivanju izbora tu činjenicu objavi na sajtu ministarstva.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana rešava opštinska, odnosno gradska uprava po mestu prebivališta birača u zemlji.

Birač koji ima boravište u inostranstvu može preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Srbije podneti opštinskoj, odnosno gradskoj upravi po mestu njegovog prebivališta u zemlji zahtev za davanje obaveštenja o podacima koji su o njemu upisani u birački spisak.

Obaveštenje iz stava 4. ovog člana može se dati putem telefona, telefaksa ili putem elektronske pošte.

Zaključenje biračkog spiska. Ukupan broj birača

Član 17

Ministarstvo nadležno za poslove uprave rešenjem zaključuje birački spisak 15 dana pre dana izbora i u rešenju utvrđuje ukupan broj birača u Republici Srbiji, u svakoj jedinici lokalne samouprave i na svakom biračkom mestu.

Rešenje o zaključenju biračkog spiska dostavlja se Republičkoj izbornoj komisiji najkasnije u roku od 24 časa od časa njegovog donošenja.

Objavljivanje ukupnog broja birača

Član 18

Republička izborna komisija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" ukupan broj birača, odmah po dobijanju ukupnog broja birača.

III IZVODI IZ BIRAČKOG SPISKA

Pripremanje i dostavljanje izvoda iz biračkog spiska

Član 19

Ministarstvo nadležno za poslove uprave priprema i overava štampane izvode iz biračkog spiska razvrstane po jedinicama lokalne samouprave i biračkim mestima u zemlji i u inostranstvu i dostavlja ih Republičkoj izbornoj komisiji u roku od 48 časova od kada je donelo rešenje o zaključenju biračkog spiska.

Izvodi iz biračkog spiska za svako biračko mesto sadrže sve činjenice o biraču koje sadrži birački spisak i mesto za svojeručni potpis birača.

Birač koji glasa prema boravištu u zemlji, odnosno u inostranstvu, ne upisuje se u izvod iz biračkog spiska prema mestu prebivališta.

Ako se istovremeno održava više izbora, priprema se onoliko izvoda iz biračkog spiska koliko se puta glasa.

Birači koji su na odsluženju vojnog roka, na vojnoj vežbi ili na školovanju u jedinicama ili ustanovama Vojske Srbije, odnosno birači koji su na izvršenju zavodskih sankcija ili u pritvoru upisuju se u posebne izvode iz biračkog spiska.

Ministarstva nadležna za odbranu i pravosuđe dužna su da ministarstvu nadležnom za poslove uprave dostave podatke potrebne za pripremanje posebnih izvoda iz biračkog spiska iz stava 5. ovog člana najkasnije tri dana pre dana zaključenja biračkog spiska.

Konačan broj birača

Član 20

Ministarstvo nadležno za poslove uprave dostavlja Republičkoj izbornoj komisiji sva rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku koje je donelo od zaključenja biračkog spiska sve do 72 časa pre dana izbora.

Republička izborna komisija uzima u obzir samo ona rešenja ministarstva nadležnog za poslove uprave koja je primila najmanje 48 časova pre dana izbora i na osnovu njih unosi izmene u izvode iz biračkog spiska ili u posebne izvode iz biračkog spiska i odmah potom utvrđuje i u "Službenom glasniku Republike Srbije" objavljuje konačan broj birača u Republici Srbiji, u svakoj jedinici lokalne samouprave i na svakom biračkom mestu.

IV POSEBNA PRAVA UČESNIKA NA IZBORIMA

Pravo na uvid i podnošenje zahteva za promenu u biračkom spisku

Član 21

Pravo na uvid u birački spisak imaju članovi i zamenici članova Republičke izborne komisije, koji imaju pravo uvida u sve podatke o biračima u biračkom spisku, osim jedinstvenog matičnog broja građana, putem posebnog modula na veb-prezentaciji ministarstva nadležnog za poslove uprave, kojem se pristupa uz prijavu dvofaktorskom autentikacijom.

Član odnosno zamenik člana Republičke izborne komisije ima pravo da, preko sekretara Republičke izborne komisije, uputi primedbu u pogledu tačnosti i ažurnosti biračkog spiska ministarstvu nadležnom za poslove uprave, koje je dužno da Republičkoj izbornoj komisiji dostavi izjašnjenje u roku od 15 dana od dana prijema primedbe.

Sekretar Republičke izborne komisije primedbu iz stava 2. ovog člana istovremeno dostavlja i Komisiji za reviziju, verifikaciju i kontrolu tačnosti i ažuriranja biračkog spiska.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, u toku izbora, rok za izjašnjenje ministarstva nadležnog za poslove uprave po primedbi člana odnosno zamenika člana Republičke izborne komisije iz stava 2. ovog člana je pet dana od dana prijema primedbe.

Primedba člana odnosno zamenika člana Republičke izborne komisije i izjašnjenje ministarstva nadležnog za poslove uprave objavljuju se na veb-prezentaciji Republičke izborne komisije, u skladu sa propisom Republičke izborne komisije o pseudonimizaciji podataka o ličnosti.

Nakon raspisivanja izbora, pravo na uvid u sve podatke o biračima u biračkom spisku, osim jedinstvenog matičnog broja građana, ima i udruženje koje je, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor narodnih poslanika, od strane Republičke izborne komisije dobilo ovlašćenje za posmatranje izbora (domaći posmatrač), preko lica koje za to ovlasti, putem posebnog modula na veb-prezentaciji ministarstva nadležnog za poslove uprave, kojem se pristupa uz prijavu dvofaktorskom autentikacijom.

Od pravnosnažnosti proglašene izborne liste, pravo iz stava 6. ovog člana ima i podnosilac te proglašene izborne liste, na način na koji to pravo ostvaruju domaći posmatrači.

Podnosilac proglašene izborne liste ima pravo i da nadležnom organu podnese zahtev za promenu u biračkom spisku, uz koji se moraju priložiti ovlašćenje birača na kojeg se zahtev odnosi i odgovarajući dokazi.

Pravo iz st. 1, 6. i 7. ovog člana može se ostvariti tek nakon potpisivanja pismene izjave o poverljivosti podataka kojom se potvrđuje da je lice koje pristupa podacima upoznato sa obavezom da prilikom pristupa podacima iz biračkog spiska mora postupati u skladu sa zakonom i isključivo u svrhu ovlašćenja koje mu je ovim zakonom povereno.

U slučaju lokalnih izbora, članovi i zamenici članova lokalnih izbornih komisija u stalnom sastavu, domaći posmatrači i podnosioci proglašanih izbornih lista na lokalnim izborima imaju prava predviđena ovim članom i na njih se shodno primenjuju odredbe ovog člana.

Obrazac izjave iz stava 9. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove uprave i sastavni je deo propisa predviđenog za izvršavanje ovog zakona.

V NADZOR

Član 22

Ministarstvo nadležno za poslove uprave preko upravne inspekcije nadzire ažuriranje biračkog spiska i vršenje drugih poslova koji su prema ovom zakonu povereni opštinskim, odnosno gradskim upravama.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave pri tome ima sva opšta i posebna ovlašćenja koja prema zakonu kojim se uređuje državna uprava ima nadzorni organ državne uprave kad nadzire rad imalaca javnih ovlašćenja.

Va REVIZIJA BIRAČKOG SPISKA

Pojam i nadležnost

Član 22a

Revizija biračkog spiska je postupak analize i ocene kvaliteta, tačnosti, pouzdanosti i efikasnosti vođenja i ažuriranja biračkog spiska.

Reviziju biračkog spiska obavlja Komisija za reviziju, verifikaciju i kontrolu tačnosti i ažuriranja biračkog spiska (u daljem tekstu: Komisija).

U vršenju ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom, Komisija donosi odluke, podnosi zahteve, izdaje naloge, daje mišljenja i donosi izveštaje.

Sastav Komisije

Član 22b

Komisija je samostalno i nezavisno telo koje čine deset članova i njihovi zamenici koje imenuje Narodna skupština.

Osam članova Komisije i njihovi zamenici imenuju se na predlog poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini, dok se dva člana Komisije i njihovi zamenici imenuju na predlog udruženja koja su od strane Republičke izborne komisije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor narodnih poslanika, dobila ovlašćenja za posmatranje najmanje tri izborna postupka i objavila najmanje tri izveštaja o nalazima posmatranja tih izbornih postupaka.

Član Komisije odnosno zamenik člana Komisije ima svojstvo službenog lica u vršenju ovlašćenja iz nadležnosti Komisije.

Nadležnost za predlaganje članova i zamenika članova Komisije

Član 22v

Pet najvećih poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini koje su deo parlamentarne većine predlažu pet članova i pet zamenika članova Komisije i to tako što svaka predlaže po jednog člana i jednog zamenika člana Komisije.

Poslaničkom grupom koja je deo parlamentarne većine smatra se poslanička grupa čiji su narodni poslanici glasali za izbor Vlade.

Ako prilikom predlaganja članova Komisije u Narodnoj skupštini postoji samo jedna poslanička grupa koja čini parlamentarnu većinu, toj poslaničkoj grupi pripada pravo da predloži svih pet članova i zamenika članova Komisije.

Ako prilikom predlaganja članova Komisije u Narodnoj skupštini postoji više od jedne a manje od pet poslaničkih grupa koje čine parlamentarnu većinu, svaka od ovih poslaničkih grupa ima pravo da predloži po jednog člana i zamenika člana Komisije, s tim da najvećoj poslaničkoj grupi parlamentarne većine pripada pravo da predloži preostale članove i zamenike članova Komisije.

Tri najveće opozicione poslaničke grupe u Narodnoj skupštini (poslaničke grupe koje nisu deo parlamentarne većine) predlažu svaka po jednog člana i jednog zamenika člana Komisije.

Ako prilikom predlaganja članova Komisije u Narodnoj skupštini postoje samo dve opozicione poslaničke grupe, većoj opozicionoj poslaničkoj grupi pripada pravo da predloži dva člana i dva zamenika člana Komisije, dok manjoj poslaničkoj grupi pripada pravo da predloži jednog člana i jednog zamenika člana komisije.

Ako prilikom predlaganja članova Komisije u Narodnoj skupštini postoji samo jedna opoziciona poslanička grupa, njoj pripada pravo da predloži sva tri člana i tri zamenika člana Komisije.

Zainteresovano udruženje koje ispunjava uslov iz člana 22b ovog zakona (u daljem tekstu: udruženje) dostavlja predlog jednog člana i jednog zamenika člana Komisije.

Ako prilikom predlaganja članova Komisije u Narodnoj skupštini ne postoje opozicione poslaničke grupe, u tom slučaju dodatna dva člana i dva zamenika člana Komisije predlažu udruženja a jednog člana i jednog zamenika člana Komisije predlaže najveća poslanička grupa parlamentarne većine.

Uslovi za imenovanje u Komisiju

Član 22g

Za člana i zamenika člana Komisije može biti predloženo samo lice:

- 1) koje je državljanin Republike Srbije i ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije;
- 2) koje ima visoko obrazovanje iz pravnih, matematičkih, demografskih, informacionih ili ekonomskih nauka ili društveno-statističkih i drugih srodnih naučnih oblasti i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Za člana ili zamenika člana Komisije ne može da bude predloženo odnosno imenovano lice koje je narodni poslanik, član ili zamenik člana Republičke izborne komisije ili koje je zaposleno, izabrano, imenovano ili postavljeno u ministarstvu nadležnom za poslove uprave, ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove ili opštinskom odnosno gradskom organu uprave, kao i lice koje je pravnosnažno osuđeno za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora od najmanje šest meseci.

Predlaganje kandidata za članove i zamenike članova Komisije

Član 22d

Postupak predlaganja kandidata za članove i zamenike članova Komisije sprovodi odbor Narodne skupštine nadležan za upravu (u daljem tekstu: Nadležni odbor).

Postupak predlaganja kandidata za članove i zamenike članova novog sastava Komisije pokreće se najkasnije šest meseci pre isteka mandata imenovanih članova i zamenika članova Komisije, tako što predsednik Nadležnog odbora upućuje dopis poslaničkim grupama dok se na veb-prezentaciji Narodne skupštine objavljuje javni poziv zainteresovanim udruženjima, radi dostavljanja predloga kandidata za članove i zamenike članova Komisije. Dodatno, predsednik nadležnog odbora upućuje dopis udruženjima koja su od Republičke izborne komisije dobila ovlašćenja za posmatranje poslednja tri izborna postupka i objavila najmanje tri izveštaja o

nalazima posmatranja tih izbornih postupaka sa pozivom za dostavljanje predloga kandidata za članove i zamenike članova Komisije.

Predlozi kandidata za članove i zamenike članova Komisije podnose se Nadležnom odboru u roku od 15 dana od dana prijema dopisa predsednika Nadležnog odbora iz stava 2. ovog člana, odnosno od dana objavljivanja javnog poziva.

Predlog kandidata sadrži:

- 1) ime i prezime kandidata;
- 2) datum i mesto rođenja kandidata;
- 3) adresu stanovanja, broj telefona i adresu za prijem elektronske pošte kandidata;
- 4) podatke o obrazovanju kandidata;
- 5) podatke o radnom iskustvu kandidata;
- 6) ime i prezime i potpis ovlašćenog lica podnosioca predloga kandidata.

Uz predlog kandidata dostavlja se:

- 1) pismena saglasnost kandidata da prihvata kandidaturu za člana odnosno zamenika člana Komisije, koja sadrži njegovo ime, prezime i jedinstveni matični broj građana;
- 2) izjava kandidata da ne postoje smetnje za imenovanje u Komisiju iz člana 22g stav 2. ovog zakona;
- 3) isprava o očitanoj ličnoj karti sa mikrokontrolerom (čipom), odnosno fotokopija lične karte bez mikrokontrolera kandidata;
- 4) dokaz o stečenom visokom obrazovanju kandidata;
- 5) dokaz o radnom iskustvu kandidata u struci.

Ako se za kandidata predlaže lice koje je već bilo imenovano u Komisiju, uz predlog tog kandidata ne moraju da se dostave podaci i dokazi o stečenom visokom obrazovanju i radnom iskustvu kandidata u struci.

Udruženja uz predlog kandidata dostavljaju i dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 22b stav 2. ovog zakona.

Razmatranje predloga kandidata za članove i zamenike članova Komisije

Član 22d

Nadležni odbor, u roku od 15 dana od isteka roka za predlaganje kandidata za članove i zamenike članova Komisije, razmatra podnete predloge i ispituje da li su predloge podneli

ovlašćeni predlagači i da li kandidati za članove i zamenike članova Komisije ispunjavaju uslove za imenovanje u Komisiju i o tome donosi odluku, i to pojedinačno za svakog predlagača kao i za svakog člana i zamenika člana Komisije, a koju objavljuje na veb-prezentaciji Narodne skupštine uz naznačenje kog dana je odluka objavljena.

Protiv odluke iz stava 1. ovog člana predlagači i kandidati za člana i zamenika člana Komisije mogu izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana objavljivanja odluke. O prigovoru odlučuje predsednik Narodne skupštine u roku od tri dana od dana izjavljivanja prigovora.

Predlagači i kandidati za člana i zamenika člana Komisije koji se imenuju iz reda poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini mogu izjaviti prigovor samo protiv odluka kojim se odlučuje o predlagačima odnosno predlozima za člana i zamenika člana Komisije koji se imenuju na predlog poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini dok predlagači i kandidati za člana i zamenika člana Komisije koji se imenuju iz reda udruženja mogu izjaviti prigovor samo protiv odluka kojim se odlučuje o predlagačima odnosno predlozima za člana i zamenika člana Komisije koji se imenuju na predlog udruženja.

Ako Nadležni odbor utvrdi da neki od predloženih kandidata za člana, odnosno zamenika člana Komisije ne ispunjava uslove za imenovanje u Komisiju iz člana 22g ovog zakona, dostaviće predlagaču tog kandidata zahtev da podnese novi predlog kandidata u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Ako neka opoziciona poslanička grupa koja je ovlašćeni predlagač ne dostavi predlog kandidata za člana i zamenika člana Komisije, Nadležni odbor će se pismenim putem obratiti sledećoj opozicionoj poslaničkoj grupi kojoj bi prema veličini pripalo pravo predlaganja lica u Komisiju, zahtevom da ta poslanička grupa dostavi predlog jednog kandidata za člana i jednog kandidata za zamenika člana Komisije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Ako blagovremeno bude primljen predlog samo jednog udruženja, Nadležni odbor će se pismenim putem obratiti tom udruženju sa pozivom da dostavi predlog još jednog kandidata za člana i jednog kandidata za zamenika člana Komisije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Ako blagovremeno budu primljeni predlozi više od dva udruženja, konačan predlog po dva kandidata za članove i zamenike članova Komisije utvrđuje se na sastanku koji organizuje služba Nadležnog odbora.

Ako na sastanku udruženja iz stava 7. ovog člana ne bude postignut dogovor o po dva kandidata za članove i zamenike članova Komisije, pristupa se glasanju u kojem učestvuju predstavnici prisutnih udruženja. Svako udruženje ima pravo da glasa za dva kandidata za člana i za dva kandidata za zamenika člana Komisije. Dva kandidata za člana i dva kandidata za zamenika člana Komisije koji su dobili najveći broj glasova smatraju se konačnim predlogom za članove i zamenike članova Komisije. Ako se glasanjem ne može utvrditi predlog jednog ili oba člana odnosno zamenika člana Komisije usled jednakog broja glasova, pristupa se žrebu u kojem učestvuju kandidati koji su dobili jednak broj glasova. Žreb sprovodi služba Nadležnog odbora.

Lista kandidata za članove i zamenike članova Komisije

Član 22e

Nadležni odbor utvrđuje listu od deset kandidata za članove i deset kandidata za zamjenike članova Komisije (u daljem tekstu: Lista kandidata), koju podnosi Narodnoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Narodna skupština je dužna da o Listi kandidata odluči na prvoj narednoj sednici, a najkasnije u roku od 45 dana od dana podnošenja Liste kandidata.

O Listi kandidata Narodna skupština odlučuje u celini.

Ako za usvajanje Liste kandidata ne glasa potrebna većina narodnih poslanika, postupak predlaganja kandidata za članove i zamjenike članova Komisije ponavlja se u roku od 15 dana od dana završetka sednice Narodne skupštine na kojoj se glasalo o Listi kandidata.

Izjava o poverljivosti podataka

Član 22ž

Nakon imenovanja, članovi i zamjenici članova Komisije potpisuju pismenu izjavu o poverljivosti podataka kojom potvrđuju da su upoznati sa obavezom da prilikom pristupa podacima o ličnosti u izvršavanju zadatka Komisije moraju postupati u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita podataka o ličnosti i isključivo u svrhu ovlašćenja koja su im ovim zakonom poverena.

Komisija utvrđuje izgled obrasca izjave o poverljivosti podataka.

Mandat članova i zamjenika članova Komisije

Član 22z

Član i zamjenik člana Komisije imenuju se na period od pet godina.

Isto lice može da bude imenovano u Komisiju najviše dva puta.

Mandat članova i zamjenika članova Komisije počinje da teče danom donošenja odluke o njihovom imenovanju, a ne pre isteka pet godina od imenovanja prethodnog sastava Komisije.

Pre isteka mandata, članu i zamjeniku člana Komisije mandat prestaje po sili zakona, a Narodna skupština po službenoj dužnosti utvrđuje prestanak njegovog mandata:

- 1) u slučaju smrti;
- 2) ako izgubi izbornu pravo;
- 3) ako je pravnosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci;
- 4) ako izgubi radnu sposobnost.

Narodna skupština razrešava dužnosti člana, odnosno zamjenika člana Komisije:

- 1) ako podnese ostavku;
- 2) ako se utvrdi da ne ispunjava uslove za članstvo u Komisiji propisane ovim zakonom;
- 3) bez opravdanog razloga propusti ili odbije da obavlja dužnost člana odnosno zamenika člana Komisije u periodu o najmanje mesec dana neprekidno ili u periodu od 12 meseci u kojem najmanje šest meseci ne obavlja svoju dužnost.

Član odnosno zamenik člana Komisije ostavku podnosi u pismenom obliku predsedniku Narodne skupštine, a potpis podnosioca mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overavanje potpisa.

Predsednik Narodne skupštine raspušta Komisiju ako Komisija:

- 1) ne donese Poslovnik, Plan rada odnosno akt kojim se uređuje postupak revizije biračkog spiska u roku od 30 dana od dana isteka rokova utvrđenih ovim zakonom za njihovo donošenje;
- 2) ne podnese izveštaj o reviziji biračkog spiska u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje izveštaja;
- 3) ne sprovede aktivnost utvrđenu Planom rada Komisije u roku od 60 dana od isteka poslednjeg dana koji je Planom rada bio predviđen za sprovođenje te aktivnosti.

Odluku o raspuštanju Komisije, predsednik Narodne skupštine donosi narednog dana od dana prijema obaveštenja o nastupanju slučaja iz stava 7. ovog člana.

Istovremeno sa raspuštanjem Komisije, predsednik Narodne skupštine upućuje ovlašćenim predlagачima i na veb-prezentaciji Narodne skupštine objavljuje poziv da u roku od sedam dana od dana objavljivanja poziva dostave Nadležnom odboru predloge kandidata za člana odnosno zamenika člana Komisije.

U slučaju raspuštanja Komisije, postupak imenovanja novih članova Komisije sprovodi se u skladu sa odredbama ovog zakona i mora se okončati u roku od 45 dana od dana raspuštanja Komisije.

Popunjavanje upražnjenog mesta u Komisiji

Član 22i

Novog člana, odnosno zamenika člana Komisije predlaže ovlašćeni predlagач koji je predložio člana, odnosno zamenika člana Komisije kome je mandat prestao po sili zakona, odnosno koji je razrešen dužnosti, u roku od 15 dana od dana kada je Narodna skupština donela odluku kojom je utvrđen prestanak mandata po sili zakona, odnosno kojom je razrešen dužnosti član, odnosno zamenik člana Komisije.

Narodna skupština imenuje novog člana, odnosno zamenika člana Komisije u roku od 45 dana od dana utvrđivanja prestanka mandata po sili zakona, odnosno od dana razrešenja dužnosti člana, odnosno zamenika člana Komisije.

Na postupak imenovanja novog člana, odnosno zamenika člana Komisije shodno se primenjuju odredbe čl. 22g do 22e ovog zakona.

Izuzetno od člana 22z stav 1. ovog zakona, mandat člana odnosno zamenika člana Komisije koji je imenovan umesto člana odnosno zamenika člana Komisije kome je mandat prestao po sili zakona ili usled razrešenja traje do isteka mandata člana odnosno zamenika člana Komisije umesto kojeg je imenovan.

Ako je od donošenja odluke Narodne skupštine kojom je utvrđen prestanak mandata po sili zakona, odnosno kojom je član, odnosno zamenik člana Komisije razrešen dužnosti do isteka mandata imenovanih članova i zamenika članova Komisije ostalo manje od šest meseci, neće se pristupiti imenovanju novog člana odnosno zamenika člana Komisije u skladu sa odredbama ovog člana.

Ovlašćenja Komisije

Član 22j

U svrhu obavljanja revizije biračkog spiska, Komisija je ovlašćena da:

- 1) analizira podatke iz biračkog spiska, kao i matičnih knjiga i evidencije prebivališta i boravišta građana (u daljem tekstu: druge evidencije od značaja za vođenje biračkog spiska) na nivou ličnih podataka;
- 2) analizira pravnu valjanost rešenja na kojima se zasnivaju promene u biračkom spisku;
- 3) analizira odnosno prati statističke parametre kretanja biračkog spiska;
- 4) analizira proces ažuriranja i autorizacije nad promenama u biračkom spisku;
- 5) analizira podatke o sprovedenim inspekcijskim nadzorima i predloženim odnosno naloženim merama u postupku inspekcijskog nadzora nad primenom propisa kojim se uređuje birački spisak;
- 6) analizira podatke ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove o prebivalištu i boravištu građana, pravnom osnovu po kojem je prijavljeno odnosno odjavljeno prebivalište i usklađenosti ovih podataka sa podacima u biračkom spisku;
- 7) analizira izveštaje o postupanju službenika ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove zaduženih za poslove sa građanima (odobravanje prebivališta i boravišta građana);
- 8) inicira, koordinira i nadzire terensku kontrolu birača na osnovu analiza biračkog spiska, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove;
- 9) podnosi zahtev ministarstvu nadležnom za poslove uprave za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u biračkom spisku;

10) podnosi zahtev za pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti ako u postupku utvrđivanja činjenica o upravljanju i tačnosti biračkog spiska nađe da postoje osnovi sumnje da je došlo do kršenja zakona tako što povredu zakona prijavljuje nadležnim organima;

11) pribavlja podatke nadležnih organa o statističkim kretanjima u biračkom spisku, prebivalištu, boravištu, pasivizaciji i drugim relevantnim podacima u vezi sa biračkim spiskom;

12) donosi periodične izveštaje o statusu biračkog spiska;

13) inicira kampanju za edukaciju birača o ažuriranju biračkog spiska u saradnji sa javnim medijskim servisima, ministarstvom nadležnim za poslove uprave i Republičkom izbornom komisijom;

14) inicira saradnju relevantnih institucija radi efikasnog sprovođenja mera za unapređenje integriteta biračkog spiska;¹

15) analizira i poredi druge evidencije od značaja za vođenje biračkog spiska;

16) analizira postupanja i ovlašćenja službenika koji vode birački spisak, kao i obuke koje oni prolaze;

17) analizira informacionu bezbednost softvera biračkog spiska;

18) analizira bezbednost baza podataka na osnovu tehničkih opisa (prostorije, serveri) i drugih evidencija od značaja za vođenje biračkog spiska;

19) analizira pravni okvir koji uređuje način vođenja biračkog spiska i drugih evidencija od značaja za vođenje biračkog spiska;

20) analizira podatke republičkog organa nadležnog za poslove statistike i drugih organa koji su zaduženi za poslove statistike i poredi ih sa podacima iz drugih evidencija od značaja za vođenje biračkog spiska, kao i sa podacima iz biračkog spiska;

21) sprovodi i druge analize neophodne da bi se utvrdio stepen integriteta postupka ažuriranja biračkog spiska;

22) sprovodi edukaciju lica ovlašćenih za vođenje delova biračkog spiska u jedinicima lokalne samouprave, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove uprave i Republičkom izbornom komisijom;

23) inicira donošenje ili izmene propisa i daje mišljenje o nacrtima zakona i drugih propisa koji uređuju pitanja iz delokruga Komisije;

24) analizira postupak zapošljavanja ili angažovanja službenika koji vode birački spisak;

25) analizira postupanja i ovlašćenja službenika koji vode birački spisak, kao i obuke koji oni prolaze, na osnovu podataka dobijenih od ministarstva nadležnog za poslove uprave;

26) analizira opremu (softver i hardver) i bezbednost opreme koju službenici koriste u vođenju evidencija građana (matične knjige i drugi registri) koje su od značaja za vođenje biračkog spiska;

27) analizira bezbednost baza podataka (prostorije, serveri) evidencija građana (matične knjige i drugi registri) koje su od značaja za vođenje biračkog spiska;

28) donosi Poslovnik i Plan rada Komisije;

29) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovornog lica u organu javne vlasti koje ne postupi u skladu sa njenim zahtevima;

30) razmatra primedbe građana u vezi sa pitanjima koja su u nadležnosti Komisije;

31) donosi izveštaj o obavljenoj reviziji biračkog spiska kao i posebne izveštaje, u skladu sa ovim zakonom;

32) prati primenu preporuka iz izveštaja o obavljenoj reviziji biračkog spiska i posebnih izveštaja, u skladu sa ovim zakonom.

Za vršenje ovlašćenja iz stava 1. tač. 1)-7), 11), 13)-22), 24)-27) i 32) ovog člana ne donosi se posebna odluka Komisije.

U vršenju ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, članovi i zamenici članova Komisije imaju pravo uvida u sve podatke o biračima u biračkom spisku, putem posebnog modula na veb-prezentaciji ministarstva nadležnog za poslove uprave, kojem se pristupa uz prijavu dvofaktorskom autentikacijom.

Svi organi državne uprave, teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave dužni su da odluče o zahtevu Komisije, kao i da Komisiji, na njen zahtev, dostave sve podatke i informacije odnosno omoguće pristup evidencijama koje su od značaja za vođenje biračkog spiska i promene u biračkom spisku a odnose se na utvrđivanje tačnosti izvršenih upisa, odnosno promena u biračkom spisku, u roku od osam dana od dana prijema zahteva. Zahtev može sadržati više dopuna u pogledu vrste i sadržine traženih isprava.

Član odnosno zamenik člana Komisije ima pravo da prisustvuje terenskoj kontroli iz stava 1. tačka 8) ovog člana.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave je dužno da Komisiju izvesti o postupanju po zahtevu Komisije iz stava 1. tačka 9) ovog člana u roku od 30 dana od prijema zahteva Komisije.

Poslovnikom Komisija bliže uređuje organizaciju i način svoga rada.

Postupak revizije biračkog spiska bliže se uređuje posebnim aktom Komisije.

Izveštaj o reviziji biračkog spiska i posebni izveštaji

Član 22k

O obavljenoj reviziji biračkog spiska, Komisija podnosi izveštaj Narodnoj skupštini do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, a najkasnije šest meseci pre roka za raspisivanja redovnih izbora za narodne poslanike odnosno redovnih izbora za predsednika Republike (u daljem tekstu: Izveštaj o reviziji).

Izveštaj o reviziji sadrži preporuke nadležnim organima i organizacijama za unapređenje vođenja i ažuriranja biračkog spiska sa preciznom specifikacijom na koji organ odnosno organizaciju se koja preporuka odnosi.

Izveštaj o reviziji Komisija dostavlja organima i organizacijama na koje se odnose preporuke iz Izveštaja o reviziji.

Organi i organizacije na koje se odnose preporuke iz Izveštaja o reviziji dužni su da po preporukama postupe i da o tome podnesu izveštaj Komisiji u roku od 120 dana od dana prijema Izveštaja o reviziji.

Tokom obavljanja revizije, Komisija može da donese posebne izveštaje sa preporukama nadležnim organima i organizacijama za unapređenje vođenja i ažuriranja biračkog spiska (u daljem tekstu: Posebni izveštaj).

Organ odnosno organizacija na koju se odnose preporuke iz Posebnog izveštaja dužna je da po preporukama postupi i da o tome podnese izveštaj Komisiji u roku od 60 dana od dana prijema Posebnog izveštaja.

Posebni izveštaj je sastavni deo Izveštaja o reviziji.

Praćenje primene preporuka i podnošenje izveštaja Narodnoj skupštini

Član 22I

Komisija prati primenu preporuka i razmatra izveštaje o postupanju po preporukama koje joj podnose nadležni organi i organizacije.

U roku od 45 dana od dana isteka roka za podnošenje izveštaja nadležnih organa, odnosno organizacija o postupanju po preporukama iz Izveštaja o reviziji ili Posebnog izveštaja, Komisija razmatra postupanje tih organa, odnosno organizacija po preporukama i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini.

Ukoliko Komisija prilikom razmatranja izveštaja o primeni preporuka utvrdi da organ ili organizacija nije postupila po preporukama iz Izveštaja o reviziji, zaključkom nalaže organu ili organizaciji da postupi po preporukama i o tome u roku od 30 dana od dana dostavljanja zaključka podnese izveštaj Komisiji.

Sednici Komisije na kojoj se razmatra postupanje po preporukama dužan je da prisustvuje predstavnik nadležnog organa odnosno organizacije na koju se preporuke odnose.

Odlučivanje Komisije

Član 22Ij

Za donošenje odluke Komisije potrebno je da za nju glasa najmanje sedam članova Komisije, pod uslovom da su za donošenje odluke glasala najmanje dva člana imenovana na predlog poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini koje su deo parlamentarne većine, najmanje dva člana imenovana na predlog opozicionih poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini i oba člana imenovana na predlog udruženja, osim ako je ovim zakonom drugačije propisano.

Zamenik člana Komisije zamenjuje člana Komisije u slučaju njegovog odsustva, prestanka mandata po sili zakona ili razrešenja, do imenovanja novog člana Komisije.

Zamenik člana Komisije ima pravo glasa u odsustvu člana Komisije kojeg zamenjuje.

Zamenik člana Komisije ima ista prava i dužnosti kao i član Komisije kojeg zamenjuje.

Prva sednica Komisije

Član 22m

Prvu sednicu Komisije saziva predsednik Narodne skupštine, u roku od 30 dana od dana imenovanja članova i zamenika članova Komisije.

Komisija na prvoj sednici:

1) bira tri člana Komisije, od kojih je jedan imenovan na predlog poslaničkih grupa koje su deo parlamentarne većine, jedan imenovan na predlog opozicionih poslaničkih grupa i jedan imenovan na predlog udruženja, koji će se na godinu dana smenjivati na funkciji predsednika Komisije;

2) donosi Poslovnik;

3) donosi Plan rada Komisije i finansijski plan koji mora biti usklađen sa finansijskim planom Narodne skupštine.

Predsednik Komisije

Član 22n

Predsednik Komisije saziva sednice Komisije, predsedava sednicama, stara se o redu na sednicama, kao i o sprovođenju Plana rada Komisije i potpisuje akte Komisije.

U slučaju odsutnosti ili sprečenosti predsednika Komisije da predsedava sednici Komisije, sednici predsedava zamenik člana Komisije koji je imenovan na predlog istog ovlašćenog predlagača kao i predsednik Komisije.

Promena članova Komisije izabranih u skladu sa članom 22m stav 2. tačka 1) ovog zakona za obavljanje funkcije predsednika Komisije svakog novog sastava Komisije nastavlja se prema redosledu koji je utvrdio prvi sastav Komisije.

Učesnici u radu Komisije

Član 22nj

U radu Komisije, bez prava odlučivanja, učestvuju:

- 1) tri predstavnika ministarstva nadležnog za poslove uprave;
- 2) jedan predstavnik ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove;
- 3) jedan predstavnik Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Organi iz stava 1. ovog člana dužni su da odrede svoje predstavnike, u roku od 15 dana od dana prijema pismenog zahteva Komisije.

U radu Komisije, bez prava odlučivanja, po pozivu Komisije, mogu učestvovati i:

- 1) predstavnici međunarodnih organizacija i stručnjaci sa znanjem iz oblasti rada Komisije;
- 2) državni službenici u organima državne uprave i službenici u organima autonomnih pokrajina, odnosno organima jedinica lokalne samouprave sa znanjem iz oblasti rada Komisije, koje odredi rukovodilac organa u kojima su ova lica zaposlena.

Pozvana lica iz stava 3. ovog člana dužna su da Komisiji učine dostupnim sve informacije neophodne za vršenje ovlašćenja Komisije propisanih ovim zakonom.

Članovi i zamenici članova Republičke izborne komisije imaju pravo da Komisiji dostavljaju primedbe u pogledu tačnosti i ažurnosti biračkog spiska, u skladu sa svojim pravom na uvid u birački spisak.

Komisija je dužna da o primedbama članova i zamenika članova Republičke izborne komisije dostavi izjašnjenje Republičkoj izbornoj komisiji u roku od 30 dana od dana prijema primedbe.

Kada se na sednici Komisije razmatraju primedbe koje član odnosno zamenik člana Republičke izborne komisije dostavi Komisiji u skladu sa stavom 5. ovog člana, na sednicu se poziva član odnosno zamenik člana Republičke izborne komisije koji je dostavio primedbe.

Javnost rada Komisije

Član 22o

Rad Komisije je javan.

Javnost rada Komisije obezbeđuje se objavljivanjem na veb-prezentaciji Komisije: saziva sednica Komisije, opštih akata Komisije, izveštaja koje Komisija podnosi Narodnoj skupštini, posebnih izveštaja, Plana rada, zapisnika sa sednica Komisije i drugih informacija iz delokruga rada Komisije od značaja za javnost.

Sednicama Komisije mogu da prisustvuju, u svojstvu posmatrača, do dva predstavnika udruženja registrovanog u Republici Srbiji čiji se ciljevi ostvaruju u oblasti izbora i koje je Komisiji podnelo prijavu za posmatranje rada Komisije uz obavezu potpisivanja izjave o

poverljivosti podataka iz člana 22Ž ovog zakona. Postupak prijavljivanja za posmatranje rada Komisije uređuje se Poslovnikom Komisije.

Izuzetno, Komisija, na predlog člana Komisije, može odlučiti da isključi javnost iz zakonom predviđenih slučajeva.

U toku izbora, sednicama Komisije mogu da prisustvuju i predstavnici udruženja koja su, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor narodnih poslanika, dobila ovlašćenja za posmatranje izbora.

Komisija na veb-prezentaciji omogućava posebnu formu po kojoj građani mogu podnositi primedbe u vezi sa pitanjima koja su u nadležnosti Komisije.

Komisija izdaje saopštenja za javnost o svom radu i aktivnostima najmanje jednom mesečno, putem veb-prezentacije Komisije.

Komisija je dužna da u Izveštaju o reviziji posebno navede ukupan broj primedbi podnetih od strane građana kao i način na koji je po njima postupljeno.

Uslovi za rad Komisije

Član 22p

Uslove za rad Komisije (kadrovske, prostorne i tehničke) obezbeđuje Narodna skupština.

Komisija ima sekretara i zamenika sekretara koje odredi generalni sekretar Narodne skupštine iz reda zaposlenih u Službi Narodne skupštine.

Za sekretara i zamenika sekretara Komisije može da bude određeno samo ono lice koje ima visoko obrazovanje u oblasti pravnih nauka.

Za potrebe obavljanja revizije biračkog spiska, Komisija može da angažuje stručna lica sa visokim obrazovanjem iz matematičkih, demografskih, informacionih ili ekonomskih nauka ili društveno-statističkih i drugih srodnih naučnih oblasti.

Prilikom vršenja ovlašćenja iz člana 22j stav 1. tačka 8) ovog zakona Komisija može da angažuje druga stručna lica, koja bez odlaganja moraju potpisati pismenu izjavu o poverljivosti podataka iz člana 22Ž ovog zakona.

Sredstva za rad Komisije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, o čemu se stara generalni sekretar Narodne skupštine.

Članovi i zamenici članova Komisije imaju pravo na mesečnu naknadu za rad u Komisiji u iznosu jedne i po prosečne zarade bez poreza i doprinosa isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Članovi i zamenici članova Komisije ostvaruju pravo na naknadu troškova koji nastaju u vezi s njihovim radom u Komisiji shodno propisima kojima se uređuju naknade i druga primanja izabranih i postavljenih lica u državnim organima.

Stručna lica koja angažuje Komisija u skladu sa stavom 4. ovoga člana imaju pravo na novčanu naknadu, čiji iznos utvrđuje odbor Narodne skupštine nadležan za administrativno-budžetska pitanja.

VI PRIMENA OVOG ZAKONA NA IZBORE ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE I NA POKRAJINSKE, ODNOSNO LOKALNE IZBORE

Primena ovog zakona na izbore za predsednika Republike

Član 23

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na izbore za predsednika Republike.

Između glasanja i ponovljenog glasanja na izborima za predsednika Republike građani mogu od ministarstva nadležnog za poslove uprave zahtevati da donese rešenje na kome se zasniva izmena u biračkom spisku.

Republička izborna komisija uzima u obzir samo ona rešenja koja je primila najkasnije 48 časova pre dana ponovljenog glasanja i na osnovu njih unosi izmene u izvode iz biračkog spiska i posebne izvode iz biračkog spiska.

Primena ovog zakona na pokrajinske, odnosno lokalne izbore

Član 24

Ministarstvo nadležno za poslove uprave zaključuje deo biračkog spiska za područje jedinice lokalne samouprave za koju su raspisani izbori, odnosno delove biračkog spiska za područja jedinica lokalne samouprave sa teritorije autonomne pokrajine kad su raspisani pokrajinski izbori, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave dostavlja overene štampane izvode nadležnim izbornim komisijama, u skladu sa zakonom.

Odredbe ovog zakona shodno se primenjuju na izbore za organe autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao i na izjašnjavanje građana na referendumu.

VIa ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

Obaveze u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti

Član 24a

Podaci sadržani u biračkom spisku obrađuju se isključivo u svrhu ostvarivanja biračkog prava i revizije biračkog spiska, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređena zaštita podataka o ličnosti.

Sva lica koja po bilo kom osnovu predviđenim ovim zakonom imaju pristup podacima o ličnosti u biračkom spisku dužna su da sa tim podacima postupaju u skladu sa zakonom kojim je uređena

zaštita podataka o ličnosti i isključivo u svrhu vršenja ovlašćenja koja su im ovim zakonom poverena.

Podaci o ličnosti birača kojima se pristupa u biračkom spisku ne smeju se koristiti u političke svrhe, za potrebe vođenja izborne kampanje niti na drugi način zloupotrebljavati.

VII KAZNENE ODREDBE

Član 25

Novčanom kaznom od 25.000 do 250.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu nadležnom za ažuriranja biračkog spiska, ako ne obezbedi njegovu tačnost i ažurnost.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje koristi podatke o ličnosti u biračkom spisku suprotno članu 24a ovog zakona ili povredi obaveze predviđene izjavom o poverljivosti.

Za prekršaj iz stava 2. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje neovlašćeno pristupi podacima o ličnosti u biračkom spisku, koristi ili otkrije podatke o ličnosti u biračkom spisku.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu odnosno organizaciji ako:

- 1) organ odnosno organizacija postupi suprotno članu 22j stav 4. ovog zakona;
- 2) organ odnosno organizacija koristi podatke o ličnosti u biračkom spisku suprotno članu 24a ovog zakona;
- 3) organ odnosno organizacija na koje se odnose preporuke iz Izveštaja o reviziji ne podnese Komisiji izveštaj o postupanju po preporukama u roku od 120 dana od dana prijema Izveštaja o reviziji ili ne postupi po preporukama Komisije.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Provera podataka u postojećim biračkim spiskovima u postupku njihovog objedinjavanja u birački spisak koji se vodi po ovom zakonu

Član 26

U postupku objedinjavanja postojećih biračkih spiskova u birački spisak koji se vodi po ovom zakonu može se izvršiti provera tačnosti podataka upisanih u postojeći birački spisak.

Opštinske, odnosno gradske uprave mogu, po službenoj dužnosti ili na zahtev ministarstva nadležnog za poslove uprave, pozvati birača da u roku koji ne može biti kraći od sedam dana

od dana prijema poziva dostavi opštinskoj, odnosno gradskoj upravi sve podatke kojima se potvrđuju potpunost i tačnost njegovog upisa u birački spisak, ukoliko se oceni da postoji potreba za proverom potpunosti i tačnosti upisanih podataka.

Organi koji vode službene evidencije na osnovu kojih izdaju javne isprave značajne za vođenje biračkog spiska dužni su da organu koji vodi birački spisak dostave na njegov zahtev sve podatke potrebne za proveru biračkog spiska u smislu stava 2. ovog člana, u roku od sedam dana od dana prijema njegovog zahteva.

Način na koji će se vršiti provera biračkih spiskova i nadzor nad proverom bliže propisuje ministar nadležan za poslove uprave.

Objedinjavanje postojećih biračkih spiskova u birački spisak koji će se voditi prema ovom zakonu

Član 27

Ministar nadležan za poslove uprave doneće u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uputstvo kojim će urediti proceduru objedinjavanja postojećih biračkih spiskova u birački spisak koji će se voditi prema ovom zakonu.

Ministarstvo nadležno za poslove uprave će izvršiti po službenoj dužnosti upis u birački spisak koji će se voditi prema ovom zakonu podataka o mestu boravišta birača u inostranstvu koji se do početka primene ovog zakona vode u Posebnoj evidenciji birača u inostranstvu.

Donošenje podzakonskih akata

Član 28

Ministar nadležan za poslove uprave dužan je da propise koji su ovim zakonom predviđeni za izvršavanje ovog zakona donese u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja ranijih propisa

Član 29

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe čl. 12. do 24. i čl. 73b, 73v i 73g Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/02, 57/03 - US, 72/03 - dr. zakon, 18/04, 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon) i član 23. Zakona o izboru predsednika Republike ("Službeni glasnik RS", broj 111/07).

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe podzakonski propisi koji su doneseni radi primene odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika i Zakona o izboru predsednika Republike iz stava 1. ovog člana, koje prestaju da važe danom početka primene ovog zakona.

Stupanje zakona na snagu

Član 30

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a počinje da se primenjuje po isteku dve godine od dana stupanja na snagu, osim člana 26. koji počinje da se primenjuje od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se u toku 2011. odnosno 2012. godine pre raspisivanja redovnih izbora raspišu vanredni izbori za narodne poslanike, na tim izborima koristiće se postojeći birački spiskovi ustanovljeni pre stupanja na snagu ovog zakona, prema pravilima na osnovu kojih su ustanovljeni. U slučaju raspisivanja redovnih izbora za narodne poslanike - primeniće se ovaj zakon.

Od dana početka primene ovog zakona do raspisivanja redovnih izbora za narodne poslanike, odnosno do okončanja vanrednih izbora iz stava 1. ovog člana, opštinske odnosno gradske uprave u obavezi su da biračke spiskove vode i po pravilima na osnovu kojih su vođeni pre stupanja na snagu ovog zakona.

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o jedinstvenom biračkom spisku

("Sl. glasnik RS", br. 99/2011)

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o dopunama Zakona o jedinstvenom biračkom spisku

("Sl. glasnik RS", br. 44/2024)

Član 2

Birač koji je upisan u birački spisak i koji je nakon 3. jula 2023. godine prijavio prebivalište u jedinici lokalne samouprave, odnosno u gradskoj opštini u kojoj su za 2. jun 2024. godine raspisani lokalni izbori, upisaće se u deo biračkog spiska prema mestu prebivališta koje je imao na dan 3. jula 2023. godine.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na birače koji su kandidati za odbornike na izbornim listama koje su na lokalnim izborima koji su raspisani za 2. jun 2024. godine podnete pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o jedinstvenom biračkom spisku***

("Sl. glasnik RS", br. 96/2025)

Član 7

Nadležni odbor će postupak predlaganja prvog sastava Komisije u skladu sa odredbama ovog zakona pokrenuti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8

Prvi sastav Komisije koji bude imenovan u skladu sa odredbama ovog zakona, dužan je da u roku od devet meseci od dana imenovanja članova i zamenika članova Komisije obavi prvu reviziju biračkog spiska i Narodnoj skupštini podnese Izveštaj o reviziji.

Član 9

Tri člana prvog sastava Komisije koji na prvoj sednici Komisije, u skladu sa odredbama ovog zakona, budu izabrani da budu predsednici Komisije, do isteka roka iz člana 8. ovog zakona smenjivaće se na funkciji predsednika Komisije na tri meseca.

Prvi predsednik prvog sastava Komisije biće član Komisije koji je imenovan na predlog udruženja.

Član 10

Narodna skupština će razrešiti dužnosti člana, odnosno zamenika člana prvog sastava Komisije koji duže od tri meseca ne prisustvuje sednicama Komisije.

Član 11

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove dužno je da ministarstvu nadležnom za poslove uprave dostavi podatke potrebne za izvršenje zadataka iz člana 2. ovog zakona u roku od pet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 12

Ministar nadležan za poslove uprave dužan je da propise predviđene za izvršavanje Zakona o jedinstvenom biračkom spisku uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od pet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazac izjave iz člana 3. ovog zakona ministar nadležan za poslove uprave propisuje u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 13

Obrazac izjave iz člana 4. ovog zakona (član 22ž), prvi sastav Komisije propisuje u roku od 15 dana od dana održavanja prve sednice.

Akt iz člana 4. ovog zakona (član 22j stav 8) prvi sastav Komisije donosi u roku od 30 dana od dana održavanja prve sednice.

Član 14

Veb-prezentacija Komisije uspostavlja se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba člana 2. stav 1. i st. 3-7. koje se primenjuju po isteku tri meseca od dana stupanja ovog zakona na snagu i odredbe člana 2. stav 2. koja se primenjuje po isteku šest meseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.